

Portal Województwa Lubuskiego

Wizyta w departamencie le Lot: w poszukiwaniu dobrych praktyk

Kategoria - Współpraca zagraniczna

Data publikacji -2 września 2015 godz. 07:20

W dniach 30 sierpnia - 2 września br. lubuska delegacja na czele z marszałek Elżbietą Anną Polak uczestniczyła w wizycie studyjnej, poświęconej winiarstwu, w departamencie le Lot. Ten region partnerski Lubuskiego słynie z produkcji wina, wizyta jest więc okazją do wymiany doświadczeń w tym zakresie w kontekście budowy Lubuskiego Centrum Winiarstwa. W pierwszym dniu uczestnicy wyjazdu odwiedzili m.in. eksperymentalną winnicę samorządową oraz spotkali się z władzami regionu. Z możliwości wymiany doświadczeń korzystają też przedstawiciele lubuskich winiarzy.

Wizyta w winnicy eksperymentalnej

Członkowie lubuskiej delegacji w pierwszym dniu wizyty mieli okazję odwiedzić eksperymentalną winnicę samorządową w Anglars-Juillac. Poznali historię jej powstania oraz sposób funkcjonowania – programy badawcze, strukturę i zarządzanie oraz wsparcie ze strony samorządu. Lubuską delegację oprowadzał dyrektor Francis Laffarge. – Jesteśmy w spółdzielni winiarskiej Cahors, która obejmuje 5 tys. hektarów. Sama eksperymentalna struktura ma obszar 9 hektarów na 10, którymi my tu dysponujemy. Mamy winnicę eksperymentalną stanowiącą własność Departamentu i Stowarzyszenia, które tym zarządza. Trzecim zarządzającym jest gmina, w której funkcjonuje winnica – mówił dyrektor.

Lubuscy winiarze, Marek Krojcig (Winnica Stara Winna Góra) oraz Robert Koziarski (Winnica Kinga), uzyskali wiele praktycznych informacji na temat m.in. selekcjonowania upraw oraz ich monitorowania, a także analizy składu mineralnego

podłoża, na którym sadzi się winogrona. Dyrektor Laffarge opowiadał także o wielkiej epidemii filoksery, która zniszczyła uprawy pod koniec XIX wieku. Winnice w Departamencie Le Lot obejmowały kiedyś teren ok. 60 tys. hektarów - po ataku filoksery, po II Wojnie Światowej zrehabilitowane winnice to zaledwie 5 tys. hektarów.- My również rekultywujemy tradycje winiarskie i budujemy winnicę samorządową - opowiadała marszałek Elżbieta Anna Polak podczas spotkania, zapraszając dyrektora Laffarge'a do Lubuskiego.

Z wielkim zainteresowaniem spotkał się punkt dotyczący finansowania winnicy. O szczegóły dopytywała Irena Lew - Dyrektor Muzeum Etnograficznego w Zielonej Górze - Ochli. - Dokładnie 40 lat temu 20 proc. mogliśmy wypracować sami, a 80 proc. stanowiło dofinansowanie (rada departamentu, rada regionu). Wsparcie publiczne miało na celu uruchomienie takiej właśnie winnicy, ale w takim rozumieniu, że w przyszłości będzie ona sama funkcjonować i żyć własnym życiem. W tej chwili sytuacja wygląda nieco inaczej, 20 - 30 proc. to subwencja z zewnątrz, resztę musimy wypracować sami - mówił przedstawiciel eksperymentalnej winnicy. Dodał również, że kilkakrotnie korzystali ze wsparcia Unii Europejskiej, ale to nie oni byli wnioskodawcami, a Biuro Promocji Winiarstwa, które składało wnioski. Środki, które trafiały z Unii przeznaczone były tylko na wyposażenie techniczne.

Marszałek Elżbieta Anna Polak opowiadała z kolei o powstającej lubuskiej winnicy samorządowej. - Będzie to wizytówka naszego regionu. Kilka lat temu rozpoczęliśmy rozmowy, jak wykorzystać nasze autentyczne tradycje winiarskie, naszą prawdziwą, unikalną w skali kraju legendę. W tym czasie powstał szlak wina i miodu. Jest to pionierskie działanie w skali kraju, nikt nie ma takiej winnicy, tylko region lubuski. Beneficjentem stała się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie, bo tylko w taki sposób mogliśmy tę ziemię przejąć. Zawiazaliśmy partnerstwo, 13 winiarzy podpisało umowy i winnica się buduje przy wspólnym zaangażowaniu. Jest to naprawdę piękne miejsce, prawdziwa wizytówka województwa lubuskiego potwierdzająca autentyczność tradycji winiarskich - mówiła marszałek. Samorząd województwa konsekwentnie stawia na promocję enoturystyki. Rozwój winiarstwa jest jednym z priorytetów zapisanych w dokumentach strategicznych województwa: Strategii Rozwoju Turystyki oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Marszałek wspomniała także o rozpoczynającym się za kilka dni Winobranium, które corocznie odbywa w Zielonej Górze.

Podczas spotkania Marek Krojcz z Winnicy Stara Winna Góra mówił o uprawach. Pytał, jakie szczepy były tu wcześniej uprawiane przed chorobą filokserą. Natomiast dyrektor Irena Lew dopytywała, czy moglibyśmy liczyć na naszych francuskich partnerów w kontekście rozmnożenia szczepów, ich rekultywacji i adaptacji na nowo.

Kolejnym punktem programu była wizyta w winnicy pana Bernarda Bouyssou „Chateau d'Armandiere". Jest to winnica rodzinna, która zajmuje obszar 25 hektarów. Winnica powstała w 1998 r., a jej nazwa pochodzi od imienia ojca właściciela. Winnica charakteryzuje się różnorodnością, jeżeli chodzi o uprawę winnej latorośli, winnica jest przeznaczona pod uprawę różnych odmian (wino białe, różowe i czerwone). Uprawa odbywa się na czterech poziomach (tarasach).

Podczas pierwszego dnia wizyty marszałek Elżbieta Anna Polak spotkała się także z władzami regionu: Sergem RIGAL Przewodniczącym Rady Departamentu Le Lot oraz jego trzema zastępcami. - My w Lubuskim również rekultywujemy tradycje winiarskie, więc przyjechaliśmy do Was podpatrzeć, ja to dobrze zrobić - mówiła marszałek, opowiadając także o Lubuskim Centrum Winiarstwa oraz Szlaku Wina i Miodu. Rozmowa nie dotyczyła jednak tylko kwestii związanych z winiarstwem, ale także m.in. struktury francuskiej oświaty, programów pomocy dla osób starszych i aktywizacji młodych ludzi, które wdraża Rada Departamentu. Z chwilą pójścia do szkoły podstawowej dzieci otrzymują tu komputer (za symboliczną kwotę lub całkiem nieodpłatnie w przypadku rodzin ubogich), starsze - mogą wziąć udział w kursie jazdy na skuterach. Jednym z ważnych przejawów budowania społeczeństwa obywatelskiego jest powołanie w Departamencie Le Lot tzw. Rady Młodzieży, która spotyka się regularnie co 2 miesiące z członkami Rady i może zgłaszać swoje uwagi, postulaty. W Le Lot duży nacisk kładzie się także na budowanie klubów i świetlic środowiskowych, aby wśród dzieci i młodzieży propagować alternatywne spędzanie wolnego czasu.

Z kolei z Vincentem Labarthe - Wiceprzewodniczącym Rady Regionu Midi Pyrenees, którego częścią jest departament Le Lot, marszałek Elżbieta Anna Polak rozmawiała także m.in. o zarządzaniu portem lotniczym w Tuluzie, który jest własnością samorządu, ale zarządza nim podmiot zewnętrzny. Rozmawiano także o obchodzonym w październiku br. jubileuszu 25-lecia współpracy pomiędzy Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Gubinie i Stowarzyszeniem Francja - Polska, Lot - Lubuskie oraz innymi partnerami francuskimi.

Vincent Labarthe potwierdził podczas spotkania to, co marszałek Polak usłyszała także wcześniej od francuskich winiarzy - że możemy liczyć na ich pomoc i praktyczne wskazówki odnośnie winnicy w Zaborze oraz rekultywacji winiarstwa na Ziemi Lubuskiej. Prawdopodobnie już w przyszłym roku Francis Laffarge i Bernard Bouyssou podzielą się swoim doświadczeniami w tym zakresie na konferencji zorganizowanej w Lubuskim Centrum Winiarstwa.

Lubuska delegacja złożyła również wizytę w tzw. witrynie promocyjnej wina z Cahors, czyli w „La Villa Malbec” - miejscu, w którym prezentowane są regionalne wina i produkty tradycyjne. Villa Malbec korzysta ze wsparcia władz departamentu Le Lot i stanowi istotny element promocji turystycznej regionu. Jej nowatorski pomysł polega na tym, iż służy ona wyłącznie do prezentacji oferty winiarskiej regionu - nie można tam kupić produktu, a jedynie uzyskać informacje odnośnie winnic.

Szlakiem produktów regionalnych

Drugi dzień wizyty upłynął pod znakiem produktów regionalnych. Lubuska delegacja odwiedziła 120 - tysięczne miasteczko Rocamadour słynące z tradycyjnych wyrobów, które rocznie odwiedza 2 mln turystów. Tam też spotkała się z Alainem Salgues - winiarzem, współzałożycielem winnicy w Rocamadour, a także hodowcą kaczek i gęsi, z których produkuje znakomite wyroby mięsne oraz sery kozie z niepasteryzowanego mleka. Rozmowa dotyczyła sposobów promowania produktów regionalnych, wartości wyrobów tradycyjnych i konieczności dbania o sprzedaż

wyrobów lokalnych.

Alain Salgues odziedziczył ziemię po ojcu. Prowadzi gospodarstwo pod nazwą Ferme des Campagnes. Od trzech pokoleń zajmują się tradycyjną hodowlą kaczek. Firma realizuje pełen proces przetwórczy tego mięsa - od hodowli kaczki po wyrób słynnego foie gras. W ten sposób utrwalane są tradycyjne rodzinne receptury wyrobu produktów regionalnych, przy poszanowaniu europejskich norm żywności. Firma prowadzi sprzedaż bezpośrednią. Na terenie fermy znajduje się sklepik, gdzie można degustować wyroby gastronomiczne oraz wina. Jest to małe, ale znakomicie funkcjonujące gospodarstwo, a bezpośrednia bliskość miasteczka Rocamadour sprawia, że rocznie fermę odwiedza ok. 200 autokarów, nie licząc klientów z grup niezorganizowanych.

Alain Salgues zajmuje się także odradzaniem tradycji winiarskich w regionie. Dawniej wokół miasteczka znajdowały się winnice. Wielka plaga filoksery pod koniec XIX wieku, a potem I i II Wojna Światowa sprawiły, że dopiero po 1945 roku zaczęto rekultywować winnice w regionie Le Lot. Jednym z przejawów odradzających się tradycji winiarskich jest spółdzielnia winiarska Vignerons de Rocamadour, narodziła się 15 maja 2006 r. Wzgórza w tej okolicy oferują korzystne warunki do produkcji wysokiej jakości wina uznanego poza granicami regionalnymi. Na 8 hektarach należących do spółdzielni zostały stopniowo posadzone szczepy Merlot (45 %), Malbec (45%) i Gamay (10 %). Dziś jest 8 hektarów obsadzonych winoroślą na glinianych i wapiennych zboczach Rocamadour. Spółdzielnia składa się z trzech współwłaścicieli – winiarzy, a czwartym, niewielkim udziałowcem jest Centrum Osób Niepełnosprawnych, które w ramach aktywizacji osób z lekkim upośledzeniem, włącza się co jakiś czas w różne prace na terenie winnicy. Ciekawostką jest fakt, iż obecnie bardzo trudno we Francji uzyskać zgodę na nasadzenia i stworzenie nowej winnicy. Alain Salgues mógł to zrobić na tym terenie, ponieważ kiedyś w jego rodzinie, w tym miejscu także uprawiano winorośl. Otrzymał więc zgodę na odrodzenie winnicy.

Polsko-francuska wymiana młodzieży

Wizyta w departamencie Le Lot była także okazją do spotkania marszałek Elżbiety Anny Polak z uczniami Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych z Gubina, którzy w ramach projektu Erasmus + kończą właśnie 8-tygodniowy staż w hotelach w miejscowości Gramat.

Od 1990 r., czyli już 25 lat trwa wymiana młodzieży ze szkół zawodowych z Polski oraz z Francji. Są to praktyki i staże zawodowe z gastronomii i hotelarstwa oraz usług turystycznych, a w latach wcześniejszych także staże z zakresu rolnictwa. Ogólnie w ramach praktyk zawodowych od 1991 roku w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Francja – Polska, Lot – Lubuskie, na bazie dostępnych francuskich gospodarstw rolnych, agroturystycznych, a przede wszystkim hoteli, umożliwiono odbycie praktyk zawodowych dla ok. **560** uczniów, w tym w ramach środków unijnych.

Szkoła z Gubina od dawna współpracuje z Departamentem Le Lot. Podczas spotkania uczniowie z entuzjazmem opowiadali o odbywanych we Francji

praktykach. Jak podkreślali to dla nich cenne doświadczenie i niesamowita przygoda. Opiekunem uczniów jest pan Lesław Sidorowicz.

[Historia współpracy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Gubinie z Departamentem Le Lot](#)

Cenna wymiana doświadczeń

Na zakończenie wizyty marszałek Elżbieta Anna Polak spotkała się m.in. z Jeanem Launy, deputowanym Departamentu Le Lot, Przewodniczącym Komitetu Przyjaźni Francusko-Polskiej przy Zgromadzeniu Narodowym Francji oraz dyrektorem szkoły partnerskiej dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Gubinie czyli Szkoły Hotelarskiej w Souillac Jacques Mordret.

Rozmawiano m.in. o winnicy w Zaborze i zarządzaniu Lubuskim Centrum Winiarstwa. Wspominając wizytę lubuskiej delegacji na winnicy eksperymentalnej Marek Krojzig wyraził życzenie, aby nasze centrum pełniło w Lubuskim i w całej Polsce podobną rolę jak to tu tutaj we Francji.

Marszałek zaprosiła Christiana Gasquet – Przewodniczącego Stowarzyszenia Francja – Polska, Lot – Lubuskie oraz Leszka Sidorowicza – wraz ze wszystkimi przyjaciółmi-winiarzami, których lubuska delegacja miała okazję spotkać podczas wizyty Departamencie Le Lot w październiku na otwarciu Lubuskiego Centrum Winiarstwa. - W ten sposób podkreślimy nasze wzajemne relacje, a wy będziecie mogli ocenić, jak sobie poradziliśmy w naszym "winiarskim" przedszkolu - mówiła marszałek. - Uczymy się od was i podpatrujemy w jaki sposób prowadzicie winnicę. W Zaborze także musimy stworzyć odpowiednią strukturę organizacyjną. Stworzyliśmy samorządowe partnerstwo z winiarzami, którzy są profesjonalistami – dodała. Gasquet podziękował marszałek za wizytę, wyrażając nadzieję, że skorzystaliśmy i będziemy nadal korzystać z ich doświadczenia i praktyk i zapewnił, że Lubuskie zawsze może liczyć na ich pomoc.

Region lubuski reprezentują:

1. Elżbieta Anna Polak - Marszałek Województwa Lubuskiego,
2. Iwona Kusiak - Z-ca Dyrektora Gabinetu Zarządu,
3. Maciej Nowicki - Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej,
4. Irena Lew - Dyrektor Muzeum Etnograficznego w Zielonej Górze – Ochli,
5. Lesław Sidorowicz - W-ce Prezes Stowarzyszenia France - Pologne, Lot – Lubuskie, tłumacz delegacji,
6. Robert Koziarski – Winnica Kinga,
7. Zdzisław Marek Krojzig – Winnica Stara Winna Góra.

Współpraca Województwa Lubuskiego z francuskim regionem partnerskim le Lot:

Formalna współpraca Województwa Lubuskiego z francuskim Departamentem le Lot trwa od 17 października 2008 r. kiedy Marszałek Województwa Lubuskiego podpisał

porozumienie między naszym regionem a francuskim departamentem le Lot.

Porozumienie zawarto

w dziedzinie: nauki, kultury, gospodarki, rolnictwa i zagospodarowania zasobami naturalnymi oraz wzmocniło współpracę na poziomie samorządu regionalnego i samorządów lokalnych.

Wzajemna kooperacja koncentrowała się na takich dziedzinach, jak: wymiana uczniów i kadry pedagogicznej, współpraca w zakresie rewitalizacji miasteczek atrakcyjnych turystycznie, promocji lokalnego dziedzictwa narodowego oraz współpracy między izbami rolniczymi obu regionów. Obie strony wyrażają zainteresowanie współpracą w zakresie uprawy winorośli i produkcji wina, żeglugi rzecznej, ochrony środowiska w tym energii odnawialnej oraz parków krajobrazowych.

Najważniejsze wydarzenia i inicjatywy:

- 13 - 14 maja 2009 roku, na zaproszenie Przewodniczącego Rady Generalnej Departamentu le Lot (Francja), Gerarda Miquel, delegacja z Województwa Lubuskiego złożyła wizytę w Departamencie le Lot. Polskich gości przyjął Danielle Deviers, Wiceprezydent rady generalnej Departamentu le Lot, odpowiedzialna za rozwój gospodarczy. W spotkaniu uczestniczyli również radni Departamentu le Lot Daniel Maury i Jean-Claude Calmejane. Dwudniowy pobyt w le Lot obejmował wizyty w zakładach (Arobis w Bretenoux, Anser w Montet-et-Bouxa) oraz poznanie le Lot'u i jego dziedzictwa kulturowego (Rocamadour, Padirac).
- W kwietniu 2010 roku delegacja z francuskiego regionu partnerskiego złożyła wizytę w Województwie Lubuskim. Strona francuska wzięła udział w uroczystej sesji Sejmiku Województwa z okazji XX rocznicy nawiązania współpracy.
- 7 - 9 czerwca 2010 roku Województwo Lubuskie oraz Departament le Lot, reprezentowany przez Stowarzyszenie Francja - Polska, Lot - Lubuskie, wzięło udział w Forum samorządów Polska - Francja w Poznaniu. W trakcie obrad okrągłego stołu poświęconego problemom oświatowym, socjalnym i zawodowym przedstawiona została współpraca między Województwem Lubuskim i Departamentem le Lot w zakresie kształcenia zawodowego i wspierania wymiany uczniów.
- 14 - 16 marca 2012 r. delegacja lubuska złożyła oficjalną wizytę w Cahors. Wizyta była kolejnym krokiem do kontynuowania współpracy pomiędzy regionami oraz wymianą doświadczeń w dziedzinie żeglugi rzecznej, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska.
- 2 - 6 lipca 2012 r. w Le Lot odbyła się wizyta studyjna poświęcona żegludze rzecznej. Celem tej wizyty była wymiana doświadczeń we wskazanej dziedzinie oraz prezentacja partnera francuskiego w zakresie rozwoju żeglugi, infrastruktury i turystyki na rzece Lot. Rada Generalna Departamentu le Lot przedstawiła działania, które podejmuje w zakresie wsparcia inicjatyw turystycznych i ekonomicznych w dziedzinie rzecznej turystyki śródlądowej ze szczególnym wykorzystaniem środków

unijnych. W trakcie wizyty uczestnicy zapoznali się z uwarunkowaniami geograficznymi rzeki Cahors oraz poznali praktyczne zastosowanie infrastruktury technicznej na rzece i sprzęt pływający. Ponadto delegacja zainteresowana była zastosowanymi rozwiązaniami w obszarze promocji usług i produktów poprzez turystykę rzeczną. W wizycie studyjnej udział wzięli przedstawiciele samorządów oraz ekspertów - zarządców portów rzecznych

z województwa lubuskiego.

- 14 września 2012 r. odbyło się Lubuskie Forum Miast i Regionów, którego główną tematyką były tradycje winiarskie i modernizacja infrastruktury sportowej. Departament Lot przedstawił swój region winiarski słynący m.in. z wina Malbec. Danielle Devierse Wiceprzewodnicząca Rady Generalnej wygłosiła referat o formach wsparcia lokalnych winiarzy przez samorząd, w tym o promocji wina na lokalnym oraz zagranicznym runku. Bernard Bouyssou z kolei przybliżył słuchaczom wielkość areálu winnic, rynki zbytu wina i plany rozwoju.
- 29 września – 2 października 2013 roku w departamencie le Lot we Francji gościła delegacja z województwa lubuskiego. Celem tej studyjnej wizyty była wymiana doświadczeń w zakresie gospodarki komunalnej i odnawialnych źródeł energii. Lubuska delegacja poznała praktyczne rozwiązania zastosowane m.in. w gospodarce odpadami komunalnymi, w szczególności recyklingiem. W programie przewidziano także czas na zapoznanie się z działalnością centrali energetycznej opartej na wykorzystaniu ogniw fotowoltaicznych Valeco w Cahors, prezentację polityki energetycznej departamentu i działań związanych z oszczędnością energii i jej ekologiczną produkcją, „Domu departamentu le Lot” – dom pasywny (instalacja gospodarstwa wykorzystuje do produkcji energii elektrycznej biomasę i biogazy w Gramat).
- 23 kwietnia 2014 r. w Zielonej Górze odbył się I Kongres Młodych Rolników, w którym udział wzięli przedstawiciele grup lokalnych z le Lot. Zainteresowani mogli dowiedzieć się, jakie pieniądze trafią na wieś w nowej perspektywie finansowej. Poznali także wyróżniających się młodych lubuskich rolników, a także dobre praktyki płynące od francuskich farmerów. Podczas tego spotkania podpisano umowę partnerską o współpracy między stowarzyszeniami młodych rolników z Polski oraz z Francji.
- 2 - 5 czerwca 2014 roku Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, organizował wyjazd studyjny do Departamentu le Lot we Francji. Wyjazd przeznaczony był dla grup producentów rolnych naszego regionu. Wizyta miała na celu pośredniczenie w poszukiwaniu partnerów do realizacji projektów innowacyjnych, a następnie ich rozpowszechnianie, wymianę doświadczeń między uczestnikami wyjazdu, a zagranicznymi przedstawicielami stowarzyszeń oraz grup producentów rolnych z terenu zaprzyjaźnionego, francuskiego regionu, zapoznanie się z projektami realizowanymi na tamtejszych obszarach wiejskich w ramach programów unijnych oraz pogłębianie wiedzy dotyczącej polityki rozwoju obszarów wiejskich.
- Pod koniec czerwca 2014 roku delegacja francuska brała udział w Dniach

- Województwa Lubuskiego, w tym w Forum Regionów Partnerskich.
- 21 stycznia 2015 r. oraz 13 lutego 2015 r. podczas spotkań roboczych ustalono, że w 2015 roku odbędzie się wizyta studyjna do Cahors, m.in. na winnicę eksperymentalnej Anglars – Juillac. Udział w tym przedsięwzięciu wezmą: Marszałek Województwa Lubuskiego, 3 winiarzy, przedstawiciele instytucji zarządzającej Winnicą Lubuską (Muzeum Etnograficzne w Ochli lub PWSZ w Sulechowie) oraz przedstawiciele DR i ewentualnie GZ (razem 7 - 8 osób). Wizyta będzie trwała 3 dni i odbędzie się na przełomie 8 - 21 czerwca 2015 roku. Wizyta to doskonała okazja do wymiany doświadczeń w zakresie winiarstwa i enoturystyki, a także przyczyni się do rozwoju Lubuskiego Centrum Winiarstwa w Zaborze – największej winnicy samorządowej w Polsce.
 - W 2015 roku przypada 25 rocznica współpracy pomiędzy Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Gubinie i Stowarzyszeniem Francja – Polska, Lot – Lubuskie oraz innymi partnerami francuskimi.

Ponadto od 1990 roku (czyli już 25 lat) do chwili obecnej trwa wymiana młodzieży ze szkół zawodowych z Polski oraz z Francji. Są to praktyki i staże zawodowe z gastronomii i hotelarstwa oraz usług turystycznych (partnerem jest Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gubinie), a w latach wcześniejszych także staże z zakresu rolnictwa. Ogólnie w ramach praktyk zawodowych od 1991 roku w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Francja – Polska, Lot – Lubuskie, na bazie dostępnych francuskich gospodarstw rolnych, agroturystycznych, a przede wszystkim hoteli, umożliwiono odbycie praktyk zawodowych dla ok. **560** uczniów, w tym w ramach środków unijnych.

Warto zaznaczyć, że porozumienie zawarte między Województwem Lubuskim a Departamentem le Lot zakłada, iż współpraca partnerska w celu osiągnięcia, jak najlepszego współdziałania i realizacji wspólnych przedsięwzięć, współpraca wspierana jest przez Stowarzyszenie Francja - Polska, Lot - Lubuskie i ich stałych przedstawicieli na terenie Województwa Lubuskiego. Na terenie departamentu le Lot stałym przedstawicielem jest prezes stowarzyszenia Christian Gasquet, natomiast na terenie województwa lubuskiego stałym przedstawicielem jest wiceprezes stowarzyszenia Leszek Sidorowicz.